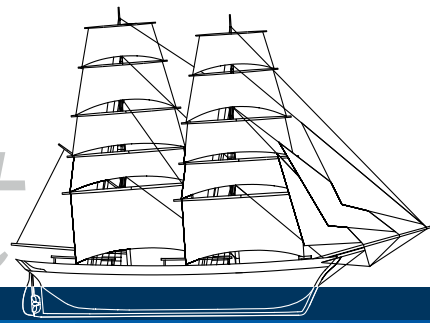

BRIGGEN TRE KRONOR

BRIGGEN *bladet*

Nummer 2 • Sommaren 2026 • Medlemstidning för Föreningen Briggen Tre Kronor

Vi lär oss

**Nu seglar vi
Boka din favorit!**

**Kulturnatt Stockholm
Vilken succé!**

**Rapport från årets
rustnings-seglats**

**Förstärkning av
styrelsen**

**Nya rön om
gamla *Gladan***

**Galeasen *Emelia*
ska gå i sjön!**

Nu sätter vi segel!

Sjövarnarskären på långsegling 2025.

Foto: KARYA SKOG

Vi lär oss

Vårt arbete med *Tre Kronor* är ett stort åtagande och kräver en stor insats. Inte minst att vara ett rederi. Vi har fortfarande en utmaning i att organisera oss så att fler kan ta del av arbetet. Viljan och kunskapen finns, nu gäller det att fördela arbetet men samtidigt hålla ihop det, och ha bra styrning på det. Inte helt enkelt, det är trots allt ett arbete som sker på vår fritid.

***

På årsmötet fick vi rejäl förstärkning till styrelsen, några av dessa är **Dan Svantesson** och **Niklas Oscarsson**, som kommer stärka upp inom ekonomi och rederi. Läs mer om detta på sidan åtta. Kanske att en lärdom under denna vår är att det kräver något fler för att rusta och underhålla fartyget inom maskin, navigation, säkerhet, rigg och skrov.

***

I år såg vi också nyttan av att ha någon som tog emot spontana besök och berättade lite om vår verksamhet, sålde lite kaffe och värvade nya medlemmar. Sakta men säkert verkar saker sätta sig och det vi gör får mer och mer uppmärksamhet. Ett fantastiskt tecken på att vi gör rätt saker är att vi nu återigen fått ett ansevärt ekonomiskt bidrag från en av våra medlemmar, tack! Det värmer och stärker oss i vårt arbete! Läs mer om detta på sidan nio.

***

Jag har fått frågan vid flertalet tillfällen om vi kan segla med skolklasser, privata grupper, större familjesamlingar och företag. Detta är väldigt roligt och vi vill jättegärna segla med er alla. Svårigheten med detta är att vi ganska tidigt har lagt en seglingsplan för att kunna börja sälja biljetter i god tid och antalet bokningsbara dagar blir därmed begränsade. Till detta kommer att det krävs en stor arbetsinsats för att genomföra denna typ av bokning. Det är mer tidskrävande än man kan tro. Det enklaste vore om man köper ett stort antal biljetter till en befintlig segling på önskad dag. Det blir i stort sett samma sak som att boka hela fartyget. Vi fortsätter att finjustera verksamheten och anpassar efter utfallet. Nu ser vi fram emot en ny sommar med nya äventyr. ■

FOTO: FREDRIK SCHLYTER

Korhan tillsammans med övriga styrelsen!
korhan.koman@briggentrekronor.se
Adminfrågor till: foreningen@briggentrekronor.se

BRIGGEN TRE KRONOR

CITERA OSS GÄRNA MEN ANGE KÄLLAN! COPYRIGHT RESPEKTIVE SKRIBENTER OCH FOTOGRAFER. TEXT- OCH BILDMATERIAL ÄR TILLHANDAHÅLLNA IDEELLT. REDAKTIONEN FÖRBEHÅLLER SIG RÄTTEN ATT REFUSERA ELLER REDIGERA I TEXTBIDRAG. BRIGGENBLADET PRODUCERAS MED MILJÖVÄNLIGAST TÄNKBARA TEKNIK. TRYCKERIET ÄR SVANENMÄRKT OCH FSC-CERTIFIERAT (FOREST STEWARDSHIP COUNCIL). ISSN 2002-3502

BRIGGENBLADET GES UT AV FÖRENINGEN BRIGGEN TRE KRONOR

• ANSVARIG UTGIVARE OCH REDAKTÖR PER BJÖRKDAHL • E-POST: bladet@briggentrekronor.se
• WWW.BRIGGENTREKRONOR.SE • MEDLEMSKONTAKT: foreningen@briggentrekronor.se • 08-545 024 10
• ÖRLOGSVÄGEN 11 • KASTELLHOLMEN • 111 49 STOCKHOLM • TRYCK MULTIPLY SOLUTIONS

Nu seglar vi boka din favorit!

För priser och mer info, se:
www.briggentrekronor.se/segling
Reservation för ändringar

Vid detta Briggenblads utgivning har säsongen just kommit igång. Hitta din favoritsegling med *Tre Kronor af Stockholm* direkt på vår hemsida: www.briggentrekronor.se Som medlem har du **10 procent rabatt** på alla publika seglingar. Medlemsnumret är din rabattkod som anges i kassan.

30 och 31 maj, Kastellholmen
Försommarsegling i Stockholm

2 juni, Kastellholmen
Musikkryssning med engelsk folkmusik

3 juni, Kastellholmen
Ångbåtssafari - skärgårdsbåtens dag

4 juni, Kastellholmen
Musikkryssning med jazz- och bluesimprovisation

Brisk young ploughboys ombord 2025

5 juni, Kastellholmen
Musikkryssning med Taube i sällskapet

6 juni, Kastellholmen
Familjesegling på nationaldagen förmiddag resp. eftermiddag

7 juni, Kastellholmen
Försommarsegling i Stockholm

9-11 juni, Kastellholmen
Finlandskryssning, Sth – Åbo

13 och 14 juni, Varvstorget Åbo
Skärgårdssegling i Åbo

15-17 juni, Varvstorget Åbo
Finlandskryssning Åbo – Norrtälje

18-20 juni, Gräddö Gästhamn
Midsommarsegling i skärgården

27 juni, Stavsnäs Vinterhamn
Sandhamn runt

28 juni, Stavsnäs Vinterhamn
Gotland runt – ett stänk av kappsegling

28 juni, Stavsnäs Vinterhamn
Gotland runt – i lugn och ro Stavsnäs – Visby

4 och 5 juli, Visby Gästhamn
Öppet hav – segling i Visby

6 – 9 juli, Visby gästhamn
Upptäcktsfärd i Östersjöns hemliga ö-värld Visby – Oskarshamn

11 juli och 12 juli, Oskarshamn
Blå jungfrun runt

13-17 juli, Oskarshamn
Svenska skärgårdspärlor – ö-luff Oskarshamn – Nynäshamn

18 och 19 juli, Nynäshamns gästhamn
Saltstänkt skärgårdssegling

20 – 24 juli, Nynäshamns gästhamn
Äventyrssegling 16 – 21 år Nynäshamn – Mariehamn

3 – 7 augusti, Tallinns Sjöflyghamn
Över Östersjön – havssegling Tallinn – Norrtälje

8 och 9 aug, Norrtälje hamn
Skärgårdssegling i Norrtälje

10 – 14 augusti, Norrtälje hamn
Ålands hav – upptäcktsfärd där skärgården slutar

22 och 23 aug, Stavsnäs Vinterhamn
Utskärgårdssegling i Stavsnäs

29 och 30 aug, Kastellholmen
Sensommarsegling i Stockholm

12 och 13 sep, Kastellholmen
Brittsommarsegling i Stockholm

26 och 27 sep, Kastellholmen
Höstsegling i Stockholm

FOTO: PER BJÖRCKDAHL

Det var så många intresserade som kom ombord på briggen att vi tappade räkningen! Inte omöjligt att vi faktiskt hade uppåt tusen besökare.

Kulturnatt Stockholm

Vilken succé!

Föreningens deltagande i Kulturnatt Stockholm lördagen den 18 april blev en succé. Ett femtontal volontärer visade fartyget och verkstaden med olika aktiviteter mellan klockan 18:00 och ända fram till midnatt. Redan vid sjutiden på kvällen blev det helt omöjligt att räkna besökarna. Med tanke på att över hundra portioner gulaschsoppa såldes är en inte allt för vågad gissning att över 500 personer besökte oss. Vår primära ambition med evenemanget var att öka kännedomen om oss och få fler medlemmar. ■

/PER BJÖRKDAHL

Stort intresse i verkstaden när Carolina de la Fé splitsade vajer.

Daniel Reid spelade dragspel på däck.

FOTON: PER BJÖRKDAHL

Över hundra portioner gulaschsoppa och mängder med kaffe o dricka såldes i Östersjörummet.

Erik Imamura demonstrerade repslagning på kajen.

Janne Holm presenterade sin bok "Tre tvålar till Riga". Hans dotter Christine hjälpte till med försäljningen och Janne signerade böcker.

FOTO: BERNT-ÅKE WESTBERG

Familjen Thinning Henning var några som stannade till en stund i barnens teckningshörna nere i salongen.

Vår skylt vid Kastellholmsbron gjorde tydligen susen.

Linnea står på slipen.

FOTON: BERNT ÅKE WESTBERG

Broöppning i Västervik.

VI.

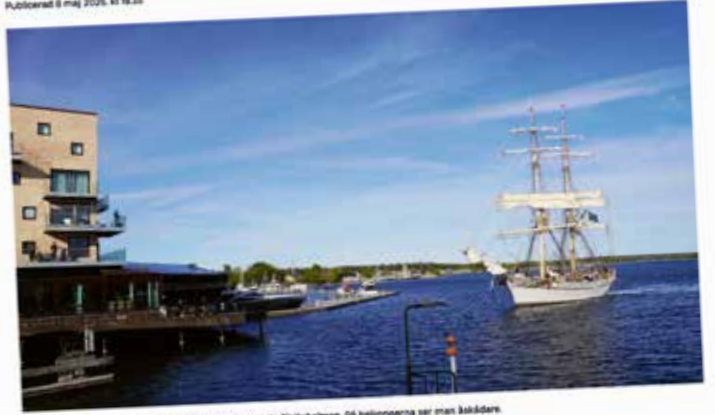
svenskt nytt avsnitt

VÄSTERVIK

Unika fartyget passerade strömmen

Publicerad 8 maj 2026, kl 18:35

Delia

Briggen Tre kronor närmar sig Skotholmen. På balkongerna ser man åskådare.
Foto: Lir B. Andersson

Vid 18-tiden på fredagskvällen var det många runt strömmen som hejade sig. Då passerade det ståtliga segelfartyget Briggen Tre Kronor Strömmen.

Egil Bergström, legendar i skutbranschen berättar om varvet.

Studiebesök på Holms yachtvarv.

Förstärkning av styrelsen

Under 2024 transformerades Föreningen Briggen Tre Kronor från att under alla år sedan starten ha varit en stödförening, först för bygget av fartyget för att sedan stödja driften, till att 2024 bli ett rederi. Under sommaren 2024 seglades en kort säsong om fyra veckor. Under vintern 2024 – 2025 lades sedan grunden för att segla en komplett säsong 2025.

Inför årsmötet i maj 2025 lade styrelsen fram ett förslag till ändringar av föreningens stadgar, som bland annat medgav ett större antal personer till styrelsen. Årsmötets beslut fastställdes senare under hösten vid ett extra medlemsmöte.

Syftet med fler ledamöter och suppleanter är att kunna förstärka styrelsen med kompetenser och bemanning för att effektivt kunna verka som ett rederi med, i huvudsak, helt ideella krafter, vilket fortsatt är idén även när det gäller fartygets bemanning.

Nya ledamöter

Nya ledamöter i styrelsen är **Catrin Wåhlén** och **Dan Svantesson**. Ny som ledamot är även **Sara Källvik** som varit suppleant sedan 2025. Sara är sjöman på heltid och har förutom *Tre Kronor* seglat ett flertal namnkunniga segelfartyg. Sara sköter bland annat hamnbokningarna för *Tre Kronor*.

Catrin Wåhlén är syster till Korhan och alltså uppvuxen på en skuta – *Hulda*, därmed har sjölivet följt henne genom hela livet. Har jobbat bland annat som IT-chef men även mycket med kommunikation och även som seniorkonsult. Catrin är aktiv som sjöräddare i Svenska Sjöräddnings-sällskapet på Mäläröarna.

Catrin utsågs till sekreterare i samband med styrelsens konstituerande.

Dan Svantesson har seglat med *Tre Kronor* som gäst och uppmärksammade briggen redan under bygget. Ingresset för segling och båtar började redan när han var sjöscout. Dan är matematiker och har jobbat inom telecom och är nu

systemutvecklare. Är även aktiv i Rotary Värmdö. Dan utsågs till kassör i samband med styrelsens konstituerande. Kassörsrollen är förändrad så tillvida att kassören nu analyserar och presenterar ekonomin med stöd av redovisningsbyrå som sköter fakturering, redovisning och det löpande bokföringsarbetet.

Nya suppleanter

Carolina Boltenster har seglat mycket med *Tre Kronor* som jungman, matros och bås. Hon har även seglat med *ostindiefararen Götheborg* till Medelhavet. Carolina är från Stockholm men bor nu på Styrso på västkusten och studerar till byggnadsantikvarie

på Göteborgs universitet. Carolina arbetar tillsammans med **Elsa Petrén**, som är en av valberedarna för föreningen och **Ester Krantz** som är matros på *Tre Kronor*, åt styrelsen med fartygets bemanning.

Niklas Oscarsson har under hela sin karriär jobbat inom sjöfarten. Niklas är i grunden sjökapten och har seglat bland annat *Marrité*, *Christian Radich*, *Statsraad Lehmkuhl* och *Gunilla* som befäl. Därefter har han varit landbaserad inom rederibranschen och på leverantörssidan. Fritiden tillbringas i fritidsbåtar och på skärgårdsö vid Dalarö.

Anders Rigodt har varit volontär för Briggen, till och från genom åren, ända sedan byggtiden. Det hela började med att han passerade en skaplig hög med grov ek vid bygget på Skeppsholmen och blev intresserad. Efter ett tag övertalade Sture

honom att köpa (finansiera) styrbords kranbalk till den blivande briggen.

Anders är civilingenjör med halvledare som inriktning och har senast arbetat med bland annat affärsutveckling. Anders är aktiv inom Friluftsförbundet, bland annat som fjäll-ledare.

Förutom övriga nämnda är även **Carolina de la Fé** och **Thomas Furu** vik adjungerade till styrelsen. ■

/PER BJÖRKDAHL

Årsmötet i korthet

Årsmötet hölls onsdagen den 15 april i salongen ombord på *Tre Kronor af Stockholm*.

Till mötesordförande valdes **Korhan Koman** som gick igenom punkterna fram till och med genomgången av årsredovisningen. Vår revisor **Christina Gotting** föreslog därefter ansvarsfrihet för ledamöterna, vilket mötet biföll.

Därefter föredrog **Lillian Westerberg** valberedningens förslag till styrelsesammansättning, vilket mötet biföll: Ordförande, **Korhan Koman**, vald till 2027. Ledamöter: **Mats Andersson**, omval 2 år, **Sara**

Källvik, nyval 2 år (tidigare suppleant), **Magnus Ström**, omval 2 år, **Dan Svantesson**, nyval 2 år, **Martin Toomingas**, omval 2 år, **Catrin Wåhlén**, nyval 2 år.

Suppleanter: **Carolina Boltenster**, nyval 1 år, **Linnea Ludvigsson**, omval 1 år, **Niklas Oscarsson**, nyval 1 år och **Anders Rigodt**, nyval 1 år. Övriga ledamöter: **Charlotta Baker** och **Per Björkdahl** är valda till 2027. Kontaktuppgifter till styrelsen samt årsredovisning finns på hemsidan under "Om oss".

Till revisor valdes **Christina Gotting** och som revisorssuppleant **Thomas Ehrner**. Till

valberedning valdes: **Lillian Westerberg**, ordförande, **Rolf Wigström**, **Amanda Högdén**, **Elsa Petrén** och **Carolina Boltenster**.

Medlemsavgifterna fastställdes till oförändrade. I samband med mötet avslutande tackade **Korhan Koman** de två avgående styrelseledamöterna för deras stora och viktiga insatser: **Amanda Jansson**, som ska bli mamma och **Lassä Bröms**. Lassä fortsätter arbeta för föreningen i form av redovisningsbyrå.

Under en frågestund efter årsmötet beskrev vår revisor ekonomin lite närmare. *Vi har gjort ett litet plusresultat på vår seglingsverksamhet samt kunnat bygga upp reserver med anledning av att gåvor, bidrag och liknande är skattebefriat för föreningar!* ■

/PER BJÖRKDAHL

Stödjande företag 2026

Vi är tacksamma och stolta över de företag som på olika sätt stöttar fartyget och vår verksamhet:

NUBB.
MÖBELSERVICE

Engwall o. Claesson
Förvaltare av vårt kulturarv sedan 1915

C R A M O

Företagsmedlemskap

Är du företagare och vill stödja föreningen och vår verksamhet med fartyget *Tre Kronor af Stockholm* med kontanter så har vi två paket att erbjuda:

Stora paketet

Medlemskap med Briggenbladet fysiskt till brevlådan. En heldagssegling för två personer. Reklamplats ombord på fartyget, på Kastellholmskajen, vid föreningens deltagande vid evenemang och på webben. Givetvis omnämnande i Briggenbladet. **Pris: 15 000 kronor inklusive moms.** 500:- medlemskap ej avdragsgillt. Reklam avdragsgillt 11 600:- exklusive moms (moms 2 900:-).

Lilla paketet

Medlemskap med Briggenbladet fysiskt till brevlådan. 10% rabatt på segling för en person. Reklamplats vid föreningens deltagande vid olika evenemang och på webben. Givetvis omnämnande i Briggenbladet. **Pris: 2 500 kronor inklusive moms.** 500:- medlemskap ej avdragsgillt. Reklam avdragsgillt 1 600:- exklusive moms (moms 400:-).

Kontakta vår kassör för faktura:
kassor@briggentrekronor.se

Stor gåva till Briggen

I slutet av april kontaktade en av våra medlemmar styrelsen då han önskade överlämna en gåva till föreningen. Det handlade om ett bidrag till våra fasta kostnader, samtalet handlade om flera hundra tusen kronor och han ville att vi skickade över bankuppgifter. Styrelsen såg då i medlemsregistret att **Torbjörn Lövgren**, som bor i Nyköping, skulle fylla 86 år den 28 april varför vi fattade ett snabbt beslut om att överlämna en tavla som tack.

Ovetande om Torbjörns inbetalning åkte vår ordförande Korhan Koman till Torbjörn på födelsedagen och överlämnade tavlan, en gicléreproduktion av Allan Palmers akvarell av *Tre Kronor af Stockholm* från 1913.

Samtidigt som Korhan överlämnade tavlan satt ett belopp som vida överskred våra förväntningar på föreningens konto! Torbjörn sade: "Det är roligare att ge pengar nu än att testamentera!". Torbjörn har varit medlem sedan 2017 och seglade senast med oss i juli 2024.

Vi vill å hela föreningens vägnar skänka ett stort och varmt tack till Torbjörn!

/Styrelsen

Briggenprylar till försäljning ombord

Nu har vi utökat vårt sortiment av Briggenprylar. Nytt för i år är en varm **ribbstickad mössa** av "sotarmodell" med broderad Briggenlogo. Pris 250:- Vi har också tagit fram en praktisk **tygkasse i bomull** med fartygets vackra skeppsstämpel. Pris 150:-.

Foto: Ossi Kallio

Självklart säljer vi även i fortsättningen **vår populära keps**, pris 250:-. **Vår handbok** har i år fått ett enhetspris för inbunden eller ringbunden på 250:- för medlemmar och 350:- för icke medlemmar. **Enda sättet att köpa våra Briggenprylar är ombord** så boka segling nu direkt på hemsidan!

Nya rön om gamla *Gladan*

Som vi tidigare har berättat är Digitalt Museum den viktigaste källan för artikelserien om Flottans briggar. Det roliga är att databasen hela tiden fylls på med nya bilder. Sjöhistoriska museet har liksom alla andra museer större delen av sina samlingar magasinerade. Med Digitalt museum tillgängliggörs samlingarna.

ett fint exempel är denna så kallade vattenlinjemodell av briggen *Gladan* vars skrovlinjer är förlaga till *Tre Kronor af Stockholm*, som dock är ungefär 6,5 meter längre. Modellen är byggd 1976 av **Tore Pihl**, en av museets skickliga modellbyggare. Han byggde ett stort antal fina modeller och vi kan nog anta att han hade en god uppfattning av däckslayouten och riggens konstruktion. Helt säkra på att alla detaljer motsvarar originalet kan vi nog tyvärr inte vara.

Gladan byggdes som lastfartyg för Flottan och blev senare övningsfartyg för skeppsgossekåren under åren 1881 till 1923. Från början med svart skrov och ett vitt band, så kallad portmålning som imiterade kanonportar. Vid förra sekelskiftet målades hon vit liksom de övriga skeppsgossefartygen. Så vitt känt var i stort sett samtliga utan maskindrift, Av det skälet var förtöjning till kaj en ovanlighet!

Modellen visar *Gladan* ankrad med utfällda waterbommar och tre båtar i sjön, – giggen som annars hänger i dävertar i aktern och låringbåtarna under varsin bom. En båt ligger kvar på däck akter om byssan men vi ser ingen lastbom...

Korhan kommenterar

Om vi börjar akter ifrån ser vi en liten nedgång, kajutan verkar ha varit helt under däck. Det skvallrar den vackra åttakantiga skyligheten om. Mellan nedgången och skyligheten har vi en kapstan (ett gångspel som besättningen gick runt och tryckte spakar framför sig, på ett civilt segelfartyg kanske till en taktfast dragarramsväg eller sång). Runt den la man de tåg som var tunga att ta hem på. Till exempel när ankarkättingen skulle spelas

FLOTTANS BRIGGAR

Den svenska flottan hade under 1700-talet och 1800-talet ett relativt stort antal briggar fördelade på Örlogsflottan med bas i Karlskrona, och Skärgårdsflottan med huvudbaser i Stockholm och Sveaborg i Finland (fram till 1809). Några av dessa var: *Svalan* (1797), *Vänta litet* (1803), *af Wirsén* (1845), *Nordenskjöld* (1845), *Gladan* (1857), *Falken* (1877), *Skirner* (1867), *Snappopp* (1858) med flera. Från 1860-80-talet användes de återstående briggarna som övningsfartyg för skeppsgossekåren - en rekryteringsväg för obemedlade pojkar till tjänst i flottan som manskap och lägre befäl. (Sjösättningsår inom parentes)

in. Då krokade man i ett tåg (rep) i ankarkättingen framme vid klyset där kättingen kom in på däck och la tåget runt kapstan några varv och spelade hem tills kroken var vid det hål där kättingen löpte ned under däck. Då la man fast en stoppare och flyttade fram kroken till fören och upprepade proceduren. Varje tag fick man hem 10-15 m kätting. Därför var kapstan placerad långt akterut.

Lastluckan midskepps var liten. Detta för att däcksytan behövdes för att den stora besättningen skulle få arbetsyta. Luckorna behövde inte vara stora eftersom man lastade för hand.

Byssan var inne i det lilla däckshuset. Man ville inte ha en spis med eld nere under däck. Men däckshuset var låga, så man hade kvar sikten förut. De kunde vara så låga som 1,5 m utvändigt! Inte mycket till ståhöjd! På fördäck kan vi se två små kappar, det kan ha varit dass eller förråd. Ombord på *Gladan* var man väldigt många, så det var förmodligen dass i båda dessa kappar. Kanske uppdelat så befäl hade ett eget dass och de övriga fick dela på det andra.

Det vi inte ser är hur de fick in frisk luft! Tänk er över 60 personer boende under däck! På en del gamla målningar av fartyg till ankars, kan man se olika typer av vindstrutar eller segel som riggades för att leda luft ned under däck. Någon vattentank ser vi inte heller. Det var vanligt med en eller två tunnor på däck. Men det kan ha varit löst med tank under däck. Det var ju gott om folk ombord, så man kunde avdela någon att hämta vatten till kocken! /KORHAN

Allan kommenterar

Förutom att båda är briggar så har riggarna och däckslayouten inte mycket gemensamt. Inte ens masternas placering eller antalet rår är lika. *Tre Kronors* rigg är högre, rårna bredare och segelytan betydligt större. *Tre Kronors* bramstång är egentligen en kombinerad bram- och röjelstång. Därför skiljer sig stängningen något, med extra stängbarduner och storstängstaget draget ner till däck.

På modellen, och vad jag sett på bilder, så hade *Gladan* endast tre rår per mast. *Gladan* hade enkla märsssegel som man fick reva i hårt väder istället för att som vi gör, bärga övermarsen. Bramseglet på *Tre Kronor* är bredare och kan-

På Digitalt museum finns fyra nytagna bilder av *Gladan* i olika vinklar. Här återges tre av dem. Modellen har måtten: höjd 13, bredd 12, längd 24 cm. ID-nummer SM 24072 Foto: Cecilia Nordstrand/Sjöhistoriska museet

ske också lite djupare. Enligt vad jag tror så kunde *Gladan* i något skede sätta ett ganska litet råsegel över bramseglet, men som inte var permanent riggat. Det seglet kallar vi röjel, men på *Gladans* tid hette det "bovenbram". Jag har också sett det kallas "övre bram" vilket ju egentligen är fel...

Brassarna på *Gladan* var dragna mellan riggarna som kontrabassar. Jag vill sprida på besättningen vid brassning och också ha bättre kontroll och uppsikt akterifrån och valde att dra brassarna på annat sätt. Med stormastens lägre brassar dragna akterut ges också möjlighet för folket där att hjälpa till i arbetet. Båda sätt är traditionella.

På *Gladans* tid var det vanliga att man gigde i råseglen mot mitten av rårna. Även på de stora klipperskeppen. Att giga upp till nockarna kom senare och gör det enligt min mening lättare att beslå med en liten besättning då segelduken fördelas mera jämnt över rån.

På modellen är briggseglet indraget mot masten. Det är nästan lite modernt jämfört med *Tre Kronor* där seglet är litsat till gaffeln och giga uppåt/inåt. Jag hade tänkt rigga med skena på gaffeln och giga till masten men då bommen och gaffeln

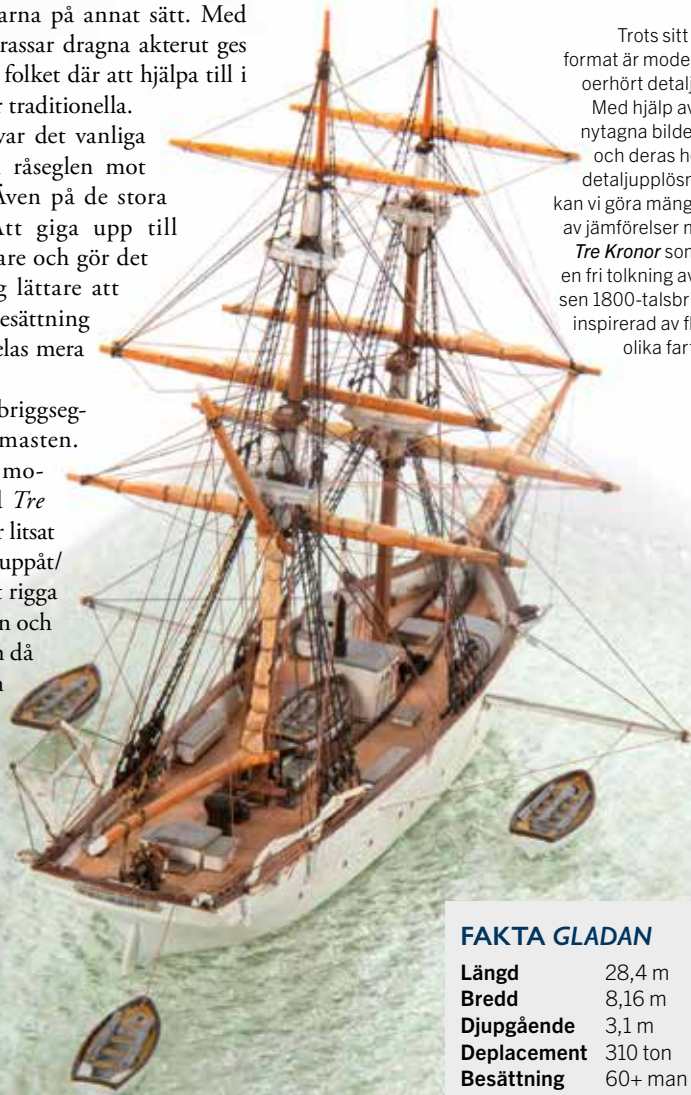
är så långa och mastlikt kort hade det blivit väldigt mycket duk vid masten så det fick bli det andra sättet.

Den stora skeppsbåten på däck lyftes vid behov i med hjälp av taljor från rårna. /ALLAN

Experternas kommentarer belyser vilka möjligheter några bilder ger vid efterforskningar. Vi får även en insikter kring syftet med skeppsgossebriggarna – att effektivt utbilda många unga pojkar till sjömän. ■

/PER BJÖRKDAHL

Trots sitt lilla format är modellen oerhört detaljrik. Med hjälp av de nytagna bilderna och deras höga detaljupplösning kan vi göra mängder av jämförelser med *Tre Kronor* som är en fri tolkning av en sen 1800-talsbrigg, inspirerad av flera olika fartyg.

Redaktionen förklarar: Korhan Koman var *Tre Kronor* af Stockholms skeppsbyggmästare 2003-2008. Allan Palmer har konstruerat riggen, liksom ett tjugotal andra segelfartygsriggar. Båda två är dessutom våra mest mångåriga befälhavare.

FAKTA GLADAN

Längd	28,4 m
Bredd	8,16 m
Djupgående	3,1 m
Deplacement	310 ton
Besättning	60+ man

Avsändare: Föreningen Briggen Tre Kronor

Örlogsvägen 11, Kastellholmen, 111 49 Stockholm

FAKTA OM GALEASEN EMELIA

Längd i vattenlinjen	21,5 m
Längd skrov	25,6 m
Längd inkl bogspröt	32,5 m
Bredd max	6,6 m
Djupgående	2,0 m
Deplacement ca	100 ton
Kojplatser	27 st

För vidare information om sjösättningen, följ projektet Emelia på Facebook eller gå in på sidan Emelia.ax

Galeasen Emelia ska gå i sjön!

Den 25:e juli blir det stora festligheter i Sjökvarteret, Mariehamn. Då är det dags för sjösättning av galeasen *Emelia*, som kölsträcktes 2019.

Emelia är tänkt att efterträda *Albanus*, som sjösattes år 1988 och sedan dess har seglat med tusentals unga ålänningar, och även många vuxna förstås. Själva idén med både *Albanus* och *Emelia* har varit dels att bevara konsten att bygga segelfartyg i trä, dels att se till att Ålands rika seglingshistoria lever vidare i kommande generationer.

Som ni märker har briggen mycket gemensamt med *Emelia*-projektet. Många personliga kontakter också förstås, se bara på den vackra akvarellen av *Emelia* här ovan.

Konstnären bakom den är **Allan Palmer**, mångårig kapten på *Tre Kronor*.

Även finansieringen har sina likheter: För att få in pengar har man sålt hela och halva spant, bordläggningsplankor, förstäv m m. Det finns skeppsdelar kvar för den som vill stötta bygget. Du kan till exempel köpa en meter bordläggningsplanka för 120 euro.

En skillnad mellan *Emelia* och briggen är dock att Ålands landskapsregering bidrar med 25 procent av kostnaderna, något som vi bara kunde drömma om... Resten av de ca 2,3 miljoner euro som bygget beräknas gå på kommer från fonder, företag och privatpersoner. ■

/KERSTIN OTTERSTÅL

Esters Ture går i sjön!

Den 14:e maj, i strålende sol men kalla vindar, hölls den traditionsenliga sjösättningen av de båtar som eleverna vid Skeppsholmens folkhögskolas båtbyggarkurs förfärdigat under sitt andra år på skolan.

En av de tre vackra båtarna heter *Ture* och är en kopia av lotsbåten *Skum* från Kalmarsund. Båtbyggarna bakom *Ture* heter Ester Körner, Matilda Ohlsson och Jo-Anna Lundin.

Ester har en särskilt koppling till briggen *Tre Kronor*. Förutom flera vändor som jungman var Ester även båtvakt i vinter, vilket innebär att bo på fartyget så att inga obehöriga element smyger ombord.

– Att *Ture* är byggd av tre kvinnliga båtbyggare är inte alls konstigt, berättar **Cecilia Johansson**, lärare på båtbyggarkursen. Faktum är att det är flera tjejer än killar på båtbyggarkursen numera.

– Och de här tre har redan fått lärlingsplatser! Ester Körner ska fara till Norge och bli lärling vid Hardanger Maritime Center.

Vi säger bara GRATIS Ester! Och lycka till i fortsättningen! ■

/KERSTIN OTTERSTÅL

Ett flytande kulturarv – en unik handledning

Den nyligen utgivna boken **Ett flytande kulturarv – Så renoveras skepp och båtar** täcker ett område som tidigare inte har givits ut på svenska. Boken beskriver hur underhåll och renoveringar bör utföras med traditionella material och metoder — med respekt för varje skepps och båts unika historia.

Åtta författare belyser och handleder, ur olika vinklar, hur man gör, och vad man bör tänka på, för att renovera och restaurera kulturhistoriska fartyg. Dessutom presenteras en lång rad kulturhistoriskt intressanta fartyg

och båtar med vackra bilder och initierad text, med viss tyngdpunkt på den bevarade stålfartygsflottan. *Tre Kronor* och *Göteborg* nämns lite i förbifarten – de ju ”nybyggda”.

Sjöhistoriskas vänner och Stiftelsen Maritimt Kulturarv är initiativtagare till boken som har getts ut med stöd från Jacob Wallenbergs Stiftelse, Särskilda Fonden på Medströms Bokförlag.

Boken är inbunden och finns på bland annat Akademibokhandeln och nätbutikerna för runt 380 kronor. ■ /PER BJÖRKDAHL

